

nem dog at bevare saa Meget af det egentlig nationale, egentlig klassiske Repertoire for det kgl. Theater, som man i Genhold til den bestaaende Lovgivning kan bevare. Lige overfor de fremmede Stykker bliver Forholdet derimod et andet. Lige overfor dem ser jeg ikke, at Theatret som Nationaltheater har nogen som helst Grund til at bevare Andet end just de to Forfatteres Arbejder, af den Grund, som jeg før anførte, at de have haft en saa ganske overordentlig Betydning for Theatret, ja, man kan maasse endog saa sige, i alt Fald for den Enes Bedkommende, for hele Literaturen her i Landet. Kun maa jeg gjøre et lille Forbehold overfor den fremmede Literatur. Det ærede Medlem, som har indbragt Lovforslaget, undrede sig over Slutningsbemærkningen i Ministeriets Skrivelse af 1883, men den havde naturligvis sin gode Grund. Det kgl. Theater kan ikke paa den Maade deltage i Kapløbet om fremmede Arbejder, at det, om jeg saa maa sige, kjober Ratten i Sælken. Et Privattheater kan maasse under visse Omstændigheder finde sin Regning ved, blot paa Efterretning om, at et Stykke har gjort Lykke i Paris, ad telegrafisk Veie at kjoobe Stykket af vedkommende Forfatter med udelukkende Ret for sig til at opføre det. Det kan maasse en Privattheater-Direktør under visse givne Forhold have sin Fordel af, men saaledes kan det kgl. Theater umuligt handle. Det maa nødvendigvis enten have læst Stykket, eller i alt Fald dets Chef maa have set det opført, inden Theatret gaar til at erhverve det. Derfor maa der tages det lille Forbehold, at intet Privattheater faar Ret til at kjoobe et Stykke af en fremmed Forfatter paa en saadan Maade, at det udelukker det kgl. Theater fra ogsaa at kjoobe Stykket. — Hvad Opera og Ballet angaar tror jeg ganske sikkert ikke, at der er stor Fare for det kgl. Theater ved fuldstændig at opgive sin Eneret paa det Punkt. Kun maa saa Kultusministeriet, inden man gaar hertil, være enig med Justitsministeriet om, at der ikke i Theatersejsonen gives Bevilling til fremmed Opera og fremmed Ballet. Under den Forudsætning, at man er sikker derpaa, kan det kgl. Theater ikke have det Mindste imod, at Opera og Ballet opføres paa Privattheatrene. Det vil næppe ske i stor Udstrækning, og skulde det ske, vil der ikke være stor Ulykke derved, thi heller ikke disse to Kunstarter kunne paa saadan Maade siges at henhøre til det kgl. Theaters egentlige Opgave, at det behøves, at der holdes saadan Hævd over dem, som Theatret efter min Mening er forpligtet til, saa godt det kan efter Lovgivningen, at

holde Hævd over Landets nationale klassiske Værker.

Forslagsstilleren (Brandes): Jeg ser ikke, at der er nogen Anledning til at fortsætte denne Diskussion længe, og jeg tror at kunne indskrænke mig til kort at imødegaa de Bemærkninger, der ere fremkomne fra de ærede Miniſtre, der jo har delt Sagen saaledes imellem sig, at den ene af dem særlig har talt om Privattheatrene og den anden særlig om det kgl. Theater. Den ærede Justitsminister har da sagt: For mit Bedkommende er der Intet i Veien for, at det kgl. Theaters Monopol kan hæves, det interesserer ikke mig synderligt, men for Privattheatrene Bedkommende maa jeg holde paa, at der ikke sker nogen Forandring. Den ærede Kultusminister siger, at det Spørgsmaal, om der er flere eller færre Privattheatre, er ham ligegyldigt, naar blot Monopolet ikke hæves. Det kan være meget interessant at høre saadanne Udtalelser, men det forekommer mig rigtignok ikke, at der kommer noget Udbytte ud deraf. Den ærede Justitsminister gjorde den rent formelle Indvending mod Forslaget, at det er henvedt til 3 Ministerier, men det er jo ikke min Skyld; det ligger jo derved, at Spørgsmaalene om det kgl. Theater og Privattheatrene ere ved Tidernes Ugunst komne ind under forskellige Ministerier, idet Justitsministeren har med Bevillingerne til Privattheatrene at gjøre, Kultusministeren med det kgl. Theater og Indenrigsministeren med Forholdet til de dramatiske Forfattere, forsaavidt dette vedrører Spørgsmaalet. Hvorledes det da skulde være muligt at lovgive om dette Forhold uden at berøre disse tre Ministerier, er det mig ikke muligt at indse: Den ærede Justitsminister gav Anvisning paa at tage hver Ting for sig. Ja, det ligger sikkert i, at den ærede Minister ikke er ganske inde i denne Sag. Den ærede Minister siger, at det kgl. Theater har et Monopol; det har kun Eneret til at opføre Stuepil i Kjøbenhavn, ligegyldigt af hvilken Art Stuepillene ere, og derpaa beror hele Bevillingsstykket. Men er det Forholdet, skulde man i alt Fald ikke fra en saa lærd Mand's Side som den ærede Kultusminister, om Forladelse jeg mener den ærede Justitsminister, — jeg vil ikke bestulde den ærede Kultusminister for særlig Værdom — hørt Tale om Monopol, thi noget Saadant er der ikke i den Forstand, som den ærede Minister taler om, men kun den Eneret, som gjør, at Ingen i Kjøbenhavn har Lov til at opføre Stuepil undtagen det kgl. Theater, men saa veed jeg ikke, hvorledes man kan